

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava na 56. sjednici održanoj 8. ožujka 2017. godine, a na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva, donosi sljedeće

MIŠLJENJE

1. Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava podržava Nacrt konačnog prijedloga zakona o koncesijama.
2. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Hrvatske udruge poslodavaca, Saveza samostalnih sindikata Hrvatske, Nezavisnih hrvatskih sindikata i Matice hrvatskih sindikata.

IZDVOJENO MIŠLJENJE HRVATSKE UDRUGE POSLODAVACA NA NACRT KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O KONCESIJAMA

Hrvatska udruga poslodavaca ovim putem predlaže Ministarstvu financija da još jednom razmotri mogućnost prihvaćanja prijedloga HUP-a vezano uz konkretne članke Zakona kako slijedi:

Članak 11. stavak 1., 2 i 6. – Imovinskopravni odnosi

Prijedlog 1.

U stavku 1. i 2. članka 11. brisati riječi: „ako Vlada Republike Hrvatske, od nje ovlašteno tijelo, ili drugo tijelo koje na temelju posebnog zakona upravlja, odnosno raspolaže nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske ne odluči drukčije.“

Obrazloženje – ako osoba koja stekne pravo koncesije stječe i pravo korištenja zemljišta odnosno nužan prolaz ili provoz ili drugu služnost ako je potrebno za izvršavanje koncesije, ne bi trebalo biti moguće da o tom pravu netko dodatno naknadno odlučuje.

Prijedlog 2.

Izmijeniti stavak 6. na način da isti glasi:

(6) Ako vlasnik nekretnine na kojoj će se obavljati djelatnost za koju se namjerava dati koncesija nije Republika Hrvatska ili davatelj koncesije, u dokumentaciji za nadmetanje navodi se da će davatelj koncesije prije sklapanja ugovora o koncesiji s budućim koncesionarom u za to predviđenom roku, urediti imovinskopravne odnose s vlasnikom nekretnine.

Obrazloženje

Ovom odredbom Konačnog prijedloga zakona ide se korak natrag i prebacuje odgovornost i teret na budućeg koncesionara da uređuje odnose pretežno na

pomorskom dobru u određenom zakonskom roku za koji plaća koncesijsku naknadu i to pod prijetnjom raskida ugovora. Znači, navedena odredba je nepovoljna za svakog gospodarskog subjekta, jer je bit sudjelovanja gospodarskih subjekata da se prijave na onaj postupak gdje su imovinskopravni odnosi riješeni kako ne bi bili eventualno dovedeni u situaciju da na vrijeme ne mogu realizirati koncesiju.

Stoga, predlaže se izmijeniti navedenu odredbu na način da teret rješavanja imovinskopravnih odnosa bude na davatelju koncesije. Dosadašnja je praksa pokazala u niz slučajeva kako je npr. Koncesionar dobio pomorsko dobro na korištenje na kojem je postojalo ranije vlasništvo treće osobe. U tom slučaju je sudska praksa zauzela stav kako je upravo ta treća osoba dužna razriješiti svoje imovinskopravne odnose s državom, a koncesionar svoje ovlaštenje crpi iz ugovora o koncesiji.

Članak 63. – Bitne izmjene ugovora o koncesiji

Komentar – vezano za stavak 5. može se primijetiti da isti nije sukladan članku 43. stavku 2. Direktive o koncesijama u kojoj se navodi da do izmjene koncesijskog ugovora uvijek može doći ukoliko je vrijednost izmjene manja od 10% vrijednosti koncesije i ukoliko je vrijednost izmjene manja od vrijednosti praga za primjenu Direktive. Predlažemo izmjenu u navedenom smislu.

Naime, nejasno zbog čega bi odluka o izmjeni odluke o davanju koncesije, nakon koje slijedi sklapanje dodatka ugovora o koncesiji, trebala biti predmetom pravne zaštite. Izmjena ugovora je rezultat pregovora i dogovora davatelja koncesije i koncesionara te obje stranke potpisuju dodatak ugovora. Nejasno je o kojem obliku pravne zaštite bi se u konkretnom slučaju radilo. S obzirom da bi se pravna zaštita odnosila na osporavanje Odluke o izmjeni odluke o davanju koncesije koncesionaru, za pretpostaviti je da se u navedenom slučaju mislilo na podnošenje žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave. Međutim, u konkretnom slučaju riječ je o situacijama koje se odnose na fazu provedbe ugovora, a u toj fazi Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave nema ovlasti postupanja već je nadležna za ispitivanje zakonitosti postupanja koje prethodi sklapanju ugovora o javnoj nabavi (koncesijama). Napominjemo također da ovakva mogućnost nije predviđena Zakonom o javnoj nabavi (članci 314. – 321.).

Članak 73. – Jednostrani raskid ugovora o koncesiji

Prijedlog – navedenom odredbom Konačnog prijedloga Zakona propisan je jednostrani raskid ugovora o koncesiji u slučajevima kada koncesionar postupa protivno Zakonu. Predlažemo propisati naknadu štete ukoliko je do raskida ugovora došlo zbog propusta davatelja koncesije ili kako se navodi u stavku 1. točka 11. „ako Sud Europske unije utvrdi u postupku u skladu s člankom 258. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, da Republika Hrvatska nije ispunila svoje obveze u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije...“

Obrazloženje

Postavlja se i pitanje što je s radnicima u tom slučaju, primjerice, ako Europska komisija utvrdi da je Uredba o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru nezakonita ili da su ugovori o koncesiji pomorskog dobra davani po nejednakim uvjetima!? U takvom slučaju dolazi do raskida ugovora o koncesiji na štetu koncesionara, i smatramo kako je koncesionara potrebno obešteti.

Skrećemo pozornost i na stavak 6. u kojem se propisuje da u slučaju povrede ugovora od strane davatelja koncesije, koncesionar ne može pokrenuti postupak raskida ugovora već može izjaviti prigovor u skladu s odredbama propisa kojim se uređuje

upravni postupak. Riječ je o odredbi koja nije u duhu stvarne prirode koncesija za radove i koncesija za usluge te će ista za posljedicu imati odvratanje investitora za sudjelovanje u realizaciji prije svega infrastrukturnih projekata temeljenih na davanju koncesije za radove, a potencijalno i u nekim drugim koncesijskim projektima.

IZDVOJENO MIŠLJENJE NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA, SAVEZA SAMOSTALNIH SINDIKATA HRVATSKE I MATICE HRVATSKIH SINDIKATA NA NACRT KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O KONCESIJAMA

Članak 8.

Pozdravljamo odredbu stavka 4. ovog članka kojim je koncesija za izgradnju navedene infrastrukture proglašena strateškim interesom RH, što podrazumijeva da će eventualnom davanju u koncesiju istih odlučivati Hrvatski sabor.

Međutim, jednako važnom, ako ne i važnijom smatramo koncesiju za korištenje voda. Voda kao opće dobro koje mora biti dostupno svim građanima, mora uživati posebnu zaštitu države, zbog čega je odlučivanje o mogućim koncesijama za korištenje voda potrebno proglasiti strateškim interesom RH te time staviti u nadležnost Hrvatskog sabora.

Članak 25.

Kršenja obveza koje za gospodarski subjekt proizlaze iz radnog i socijalnog prava te kolektivnih ugovora, a naročito obveze isplate ugovorene plaće moraju biti utvrđena obvezujućim razlozima za isključenje gospodarskog subjekta iz postupka dodjele koncesije. Međutim, predlagatelj se, slijedeći određenje direktive 2014/23, odlučio takvo kršenje obveza ostaviti u području neobvezujućih uvjeta, ostavljajući davatelju koncesije pravo odlučiti hoće li u konkretnom postupku to biti ili ne obvezujući uvjet. Mišljenja smo kako predmetna direktiva svakom zakonodavcu ostavlja mogućnost, uzimajući posebnost svake pojedine države članice, da sve ili neke od propisanih neobvezujućih razloga isključenja utvrdi obvezujućima, sve kako bi osigurala ravnotežu u odnosima na tržištu. Hrvatsko sustav rada obilježen, između ostalog, i pojavom neisplate plaće svakako predstavlja dovoljan razlog predlagatelju da, u cilju osiguravanja jednakopravnosti svih subjekta u nadmetanju, i navedeni razlog isključenja propiše obvezujućim.

Članak 68.

Odredbom stavka 9. ovog članka propisana je mogućnost zamjene podugovaratelja ukoliko u odnosu na njega postoje neki od neobvezujućih razloga za isključenje propisanih člankom 25. U skladu s komentarom u odnosu na članak 25. mišljenja smo kako postojanje razloga za isključenje u smislu povrede obveza radnog i socijalnog prava, kolektivnih ugovora te obveze isplate ugovorene plaće za davatelja koncesije mora biti razlog zbog kojeg će od koncesionara zahtijevati da zamijeni podugovaratelja.

Također, uzimajući u obzir odredbu članka 42. direktive 2014/23, kao i točku 72. preambule razvidno je kako predlagatelj u ovom propisu propustio urediti pitanje odgovornosti podugovaratelja u lancu. Spomenuta direktiva jasno naglašava važnost osiguravanja transparentnosti u podugovarateljskom lancu te zagovara uspostavu mehanizma zajedničke odgovornosti između podugovaratelja i koncesionara, a

ostavlja mogućnost svakoj državi članici da može propisati i stroža pravila o odgovornosti. U Hrvatskoj, međutim, to se propustilo učiniti i prilikom donošenja Zakona o javnoj nabavi, kao što se i sada propušta učiniti isto. Uzimajući u obzir postojanje podugovarateljskog lanca u kojem, vrlo često, sudjeluju i oni subjekti koji predstavljaju nelojalnu konkurenciju ostalima, upravo zbog činjenice nepoštivanja prava radnika, ovo pitanje postaje prevažno i traži odgovarajuće zakonsko rješenje, kako bi se osigurala transparentnost i učinkovitost.

Članak 69.

Odredbom stavka 12. ovog članka propisana je mogućnost zamjene podkoncesionara ukoliko u odnosu na njega postoje neki od neobvezujućih razloga za isključenje propisanih člankom 25. U skladu s komentárom u odnosu na članak 25. mišljenja smo kako postojanje razloga za isključenje u smislu povrede obveza radnog i socijalnog prava, kolektivnih ugovora te obveze isplate ugovorene plaće za davatelja koncesije mora biti razlog zbog kojeg će od koncesionara zahtijevati da zamijeni podkoncesionara.

Koordinatorica Povjerenstva

Karolina Ivanković, v. r.